

राज्यातील कृषि विद्यापीठे व त्यांच्याशी संलग्न अनुदानित संस्था महाविद्यालयांमधील अधिकारी /कर्मचारी यांतील परिभाषित अंशदान निवृत्तिवेतन योजना/राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांचा सेवा कालावधीत मृत्यू झाल्यास त्याच्या कुटुंबियांना, कुटुंब निवृत्तिवेतन आणि मृत्यू उपदान व रुग्णता सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्याला रुग्णता निवृत्तिवेतन आणि सेवानिवृत्ती उपदान , तसेच , शासन सेवेतून निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्ती उपदान मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : कृषिवि-३६२३/प्र.क्र.७२/कार्या-६अ

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.

दिनांक : ०८ ऑगस्ट, २०२३.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. कृविआ-११०८/प्र.क्र.१००/६-अ, दि.२७.०२.२००९.
- २) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. अनियो-२०१७/प्र.क्र.२९/सेवा-४, दि.२९.०९.२०१८.
- ३) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. मकृप-१०१८/प्र.क्र.२३०/६-अ, दि. २८.०२.२०२०.
- ४) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. रानियो-२०२२/प्र.क्र.३४/सेवा-४, दि.३१.०३.२०२३
- ५) शासन शुध्दीपत्रक, वित्त विभाग क्र. रानियो-२०२२/प्र.क्र.३४/सेवा-४, दि.२०.०४.२०२३.

प्रस्तावना :-

कृषि व पदुम विभागाच्या, शासन निर्णय दि.२७.०२.२००९ अन्वये दिनांक ०१.११.२००५ रोजी किंवा त्यानंतर शासन सेवेत नियुक्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना नवीन परिभाषित अंशदान निवृत्तिवेतन योजना व राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू करण्यात आली आहे. परिभाषित अंशदान निवृत्तिवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतनाचे अंशराशीकरण) नियम, १९८४ व सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीचे लाभ अनुज्ञेय ठरत नाहीत.

२. वित्त विभागाचे शासन निर्णय दि.३१.०३.२०२३ व शासन शुध्दीपत्रक दि. २०.०४.२०२३ अन्वये राज्य शासनाच्या सेवेतील परिभाषित अंशदान निवृत्तिवेतन योजना/राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू

असलेल्या कर्मचाऱ्याचा सेवा कालावधीत मृत्यू झाल्यास त्याच्या कुटुंबाला कुटुंब निवृत्तिवेतन आणि मृत्यू उपदान व रुग्णता सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्याला रुग्णता निवृत्तिवेतन आणि सेवानिवृत्ती उपदान तसेच शासन सेवेतून निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्ती उपदान अनुज्ञेय केले आहे. “उपरोक्त शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार जिल्हा परिषदा, मान्यता प्राप्त विद्यापीठे व त्यांच्याशी संलग्नित मान्यता प्राप्त व अनुदानित अशासकीय महाविद्यालये तसेच कृषि विद्यापीठे व तत्सम अनुदानित संस्थामधील कर्मचाऱ्यांना योग्य त्या फेरफारांसह लागू राहतील. मात्र याबाबत स्वतंत्र आदेश संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्या स्तरावर निर्गमित करावेत,” असे सदर शासन निर्णयात नमूद केले आहे.

३. वित्त विभागाने वरीलप्रमाणे दिलेले निर्देश विचारात घेऊन राज्यातील कृषि विद्यापीठे व त्यांच्याशी संलग्न अनुदानित संस्था/ महाविद्यालयामधील अधिकारी /कर्मचारी यांतील परिभाषित अंशदान निवृत्तिवेतन योजना/राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचाऱ्याचा सेवा कालावधीत मृत्यू झाल्यास त्याच्या कुटुंबाला, कुटुंब निवृत्तिवेतन आणि मृत्यू उपदान व रुग्णता सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्याला रुग्णता निवृत्तिवेतन आणि सेवानिवृत्ती उपदान, तसेच, शासन सेवेतून निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्ती उपदान मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

दिनांक ०१.११.२००५ रोजी किंवा त्यानंतर शासन सेवेत नियुक्त व परिभाषित अंशदान निवृत्तिवेतन योजना राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचाऱ्याचा-

- (अ) सेवेत असतांना मृत्यू झाल्यास त्याच्या कुटुंबाला कुटुंब निवृत्तिवेतन आणि मृत्यू उपदान,
- (ब) रुग्णता सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्याला रुग्णता निवृत्तिवेतन आणि सेवा उपदान लागू करण्यात येत आहे.

त्यानुसार सदर कुटुंब निवृत्तिवेतनधारकास व समता निवृत्तिवेतनधारकास महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ मधील तरतूदीप्रमाणे कुटुंब निवृत्तिवेतन / रुग्णता निवृत्तिवेतन लागू होईल.

- (क) तसेच शासन सेवेतून निवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्ती उपदान लागू करण्यात येत आहे.

वरील निर्णयानुसार प्रदान करण्यात येणाऱ्या सेवानिवृत्ती उपदान व मृत्यु उपदानाच्या प्रयोजनार्थ सद्यःस्थितीत महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ मधील तरतूदी लागू राहतील.

२. कृषि व पदुम विभागाचे शासन निर्णय, क्र.मकृप-१०१८/प्र.क्र.२३०/६-अ, दि. २८.०२.२०२० अन्वये लागू करण्यात आलेली सानुग्रह अनुदान योजना उपरोक्त नमूद वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.४ येथील शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून बंद करण्यात येत आहे. सानुग्रह अनुदानासाठी प्राप्त झालेले अर्ज विचारात घेण्यात येऊ नये. तसेच, प्रलंबित प्रकरणे बंद करण्यात यावी.
३. दिनांक ०१.११.२००५ ते वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.४ येथील शासन निर्णयाच्या दिनांकापर्यंत मृत्यू पावलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबास मृत्यू उपदान, कुटुंब निवृत्तिवेतनाची थकबाकी, तसेच, नियमित कुटुंब निवृत्तिवेतन मिळण्यासाठी सदर शासन निर्णयासोबतचा नमुना-३ मधील विकल्प कार्यालय प्रमुखाकडे सादर करावा लागेल. त्यानुसार कुटुंब निवृत्तिवेतन धारकास त्याला मिळालेल्या सानुग्रह अनुदानाची रक्कम व परिभाषित निवृत्तिवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली अंतर्गत शासनाच्या अंशदानाची व्याज / लाभांशासह रक्कम समायोजित करण्याच्या अटीवर कुटुंब निवृत्तिवेतनाचा लाभ अनुज्ञेय होईल. सदर रक्कम समायोजित झाल्यानंतर कुटुंब निवृत्तिवेतन धारकास नियमितपणे कुटुंब निवृत्तिवेतन अनुज्ञेय राहील.
४. राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली अंतर्गत सध्या कार्यरत असलेल्या व यापुढे शासकीय सेवेत नियुक्त होणारा कर्मचारी यांनी त्यांचा सेवेत असताना मृत्यू झाल्यास किंवा रुग्णता सेवानिवृत्त झाल्यास, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ प्रमाणे कुटुंब निवृत्तिवेतन किंवा रुग्णता निवृत्तिवेतन अनुज्ञेय करण्याबाबत अथवा राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली अंतर्गत त्याची कायम निवृत्तिवेतन लेखा क्रमांक (PRAN) मध्ये जमा असलेली संचित रक्कम निवृत्तिवेतन निधी विनियमक व विकास प्राधिकरण (PFRDA) यांनी वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार अनुक्रमे कुटुंबास किंवा त्याला मिळण्याबाबतचा सोबतचा नमुना-२ मध्ये विकल्प कार्यालय प्रमुखाकडे सादर करावा.
५. जे शासकीय कर्मचारी महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ प्रमाणे कुटुंब निवृत्तिवेतन किंवा रुग्णता निवृत्तिवेतन अनुज्ञेय करण्याबाबतचा विकल्प सादर करतील, त्यांनी नमुना-१ प्रमाणे कुटुंबाचा तपशील सादर करणे अनिवार्य आहे.
६. राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू असलेल्या सर्व कर्मचाऱ्यांनी शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या आत वरील परिच्छेद क्र.४ प्रमाणे विकल्प देणे बंधनकारक राहील. तसेच यापुढे शासन सेवेत नियुक्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांनी उपरोक्तप्रमाणे विकल्प शासन सेवेत नियुक्त झाल्यावर ८ दिवसाच्या आत सादर करणे आवश्यक राहील.
७. या अनुषंगाने कार्यपद्धतीबाबतच्या सविस्तर सूचना वित्त विभागामार्फत स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात आल्यानंतर त्यानुसार सूचना या विभागामार्फत देण्यात येतील.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०८०८१७१८४१६८०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उमेश चांदिवडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, मलबार हिल, मुंबई,
- २) मा. मुख्यमंत्र्यांचे अमुस, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा. उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ५) अपर मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) उपसचिव (सेवा-४), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ७) महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे
- ८) कुलगुरु/ कुलसचिव/नियंत्रक, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, अहमदनगर,
- ९) कुलगुरु/ कुलसचिव/नियंत्रक, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
- १०) कुलगुरु/ कुलसचिव/नियंत्रक, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी,
- ११) कुलगुरु/ कुलसचिव/नियंत्रक, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला,
- १२) महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई,
- १३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र मुंबई,
- १४) महालेखापाल (लेखापरीक्षा-२, महाराष्ट्र, नागपूर,
- १५) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर,
- १६) निवड नस्ती. (कार्या.६-अ).

नमुना १
कुटुंबाचा तपशील

शासकीय कर्मचार्याचे नाव ..

पदनाम ..

जन्म तारीख ..

नियुक्तीचा दिनांक ..

.... रोजी माझ्या कुटुंबात *असलेल्या सदस्यांचा तपशील

अ.क्र. (१)	कुटुंबातील सदस्याचे नाव* (२)	जन्मतारीख (३)	शासकीय कर्मचार्याशी असलेले नाते (४)	कार्यालय प्रमुखाची सही (५)	शेरा (६)
१					
२					
३					
४					
५					
६					
७					
८					

वरील तपशिलात कोणतीही भर पडल्यास किंवा फेरबदल झाल्यास त्यासंबंधीची माहिती कार्यालय प्रमुखास/ लेखापरीक्षा अधिकाऱ्यास कळवून हा तपशील अद्ययावत ठेवण्याची मी याद्वारे हमी घेतो.

ठिकाण:

दिनांक:

शासकीय कर्मचार्याची सही

* या प्रयोजनासाठी “कुटुंब” याचा अर्थ, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ यातील नियम ११६ (१६) (बी) यात व्याख्या केल्याप्रमाणे असलेले “कुटुंब” असा होतो.

टीप.--- पत्नी व पती यामध्ये अनुक्रमे न्यायिक फारकत घेतलेल्या पत्नीचा व पतीचा समावेश होतो

नमुना २

सेवेत असताना शासकीय कर्मचारी विकलांगतेमुळे शासकीय सेवेकरिता असमर्थ ठरल्यास /
मृत्यू पावल्यास त्याला अनुज्ञेय लाभ मिळण्याबाबतचा विकल्प

मी,.....याद्वारे विकल्प देत आहे की, शासन सेवेत असताना विकलांगतेमुळे शासकीय सेवेकरिता असमर्थ ठरल्यास / मृत्यू पावल्यास मला माझ्या कुटुंबास महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ अनुसार लाभ देण्यात यावेत.

अथवा

मी,.....याद्वारे विकल्प देत आहे की, शासन सेवेत असताना विकलांगतेमुळे शासकीय सेवेकरिता असमर्थ ठरल्यास / मृत्यू पावल्यास मला / माझ्या कुटुंबास राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली अनुसार लाभ देण्यात यावेत...

शासकीय कर्मचा-याची स्वाक्षरी

नाव

पदनाम

कार्यालयाचे नाव व पत्ता

ठिकाण :

दिनांक :

हा विकल्प दिल्यामुळे यापूर्वी दिलेला विकल्प रद्द समजण्यात यावा.

* आवश्यक नसेल ते खोडावे.

कार्यालय प्रमुख यांनी भरावे.

विकल्प प्राप्त झाल्याचा दिनांक.....

याबाबतचा नोंद सेवापुस्तकामधील पृ.क्र. /प.वि. वर घेण्यात आली आहे.

कार्यालय प्रमुखाची सही व शिक्का

विकल्प स्विकारल्याची प्रत संबंधित कर्मचा-यास देण्यात यावी.

नमुना-३

परिभाषित अंशदान निवृत्तिवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली लागू असलेल्या कर्मचाऱ्यांना दि.१.११.२००५ ते आजपर्यंतच्या कालावधीत रुग्णता सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांनी / मृत्यू झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांनी द्यावयाचा विकल्प

मी,.....याद्वारे विकल्प देत आहे की, मला राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणालींतर्गत लाभ देण्यात यावे.

अथवा

मी,.....याद्वारे विकल्प देत आहे की, मला महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ अंतर्गत लाभ देण्यात यावे. सदर लाभ अनुज्ञेय करताना परिभाषित अंशदान निवृत्तिवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तिवेतन प्रणाली अंतर्गत देण्यात आलेले लाभ समायोजित करण्यात यावी.

रुग्णता निवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्याची स्वाक्षरी /
कुटुंब निवृत्तिवेतनधारकाची स्वाक्षरी